

2)

F i g y e l m e z t e t é s.

Kik „Természet“ című folyóiratunkat, a' vele járó hangművekkel 's rajzokkal együtt, az első számtul fogva hiány nélkül ohajtják megkapni: méltóztassanak ez iránt postán, vagy biztos alkalom által a' szerkesztő tulajdonosnál (Pesten, Kalap-utcza 79 számú Szita-házban) előfizetési rendelésüket legfőlebb folyó hónap 20-ig megtenni. Pest, april 1jén 1838.

A' „Természet“ szerkesztősége. 3)

Uj munka, illy czímű könyv:

„Néhány szó a' honi közbátorságról“ a' sajtó alul rövid időn kikerü- lend, mellyre valamint minden emberbarátot 's a' köz jólétet szívében viselőt, úgy a' hazai törvény- hatóságokat is egyenként figyelmeztetni előre is bátorkodunk, mert tudjuk, hogy ezen érdekes munka' szavai nem fognak hazánkban siker nélkül elhangzani. Szerzője t. Zsoldos Ignác úr, t. n. Veszprém vármegye' főjegyzője, 's a' magyar tudos társaság tagja.

Trattner és Károlyi könyvnyomtató intézete.

1) SZÜLŐKET ÉRDEKLO KÖZLÉS
az orthopaedi Intézet folytatásáról.
(egybe kötve Wittendorffer család' kisasszonyok ne-
velő-intézetivel.)

Azok, kik ezen egybekötött intézetek, különösen az orthopaedi osztálynak hasznát venni kívánták, ezen- nel illendően felszóllittatnak, hogy midőn *nincs ok reá*, a' tavaszt el ne mulasztanak. Ide utazók nemelly pest- ről járó hír hamisságáról meggyőződendnek.

Ambár a' mélyebben fekvő kertje az intézetnek a' rendkívüli vízőzön pusztító érintésitől ment nem marad- hatott; még is a' lakház (Dohány-utsza, Somogyi ház) teljes biztosságot mutatott: melly ugyanis már Wittendorffer család' nevelő-intézetének lakhelyet nyuj- tott. Azok is kik immár valakit bejelentettek, a' jelen- tés mennél előbbi ismételtetésére kéretnek.

A' részvét mindenképen élénk szelleme, 's böles rendelkezések mellett, mellyek az elmékben (a' nagy szerencsétlenség néni nagyítása ellenére) már most meg- nyugtatást, 's bizodalmat gerjesztenek — hihetőleg ez intézet is (első a' monarchiában) egy ujon felvirágzó város keblében, nem sokára előbbeni virágzására fog jutni. Minthogy egy tisztességesen ismértes nevelő-in- tézet nagy részint azért állott össze az orthopaedivel, hogy a' gymnastikát az ő tulajdon neven- dékeivel is az orthopaedi kertben 's téli teremben, mint tökéletes nevelés egyik részét gy a k o r o l t a s s a, 's az orthopaedi osztállyal közel érintésben áll: minden- ki megbíráhatja azon nyereséget, melly innét gyengé- den nőtt, vagy mirigyés és görbülni kezdő leánykák számára kikerül — kik, a' nélkül hogy az orthopoe- di osztályba adatnának, szép növést és erőt igaz 's finom nevelés és művelés folyta alatt nyerhetnek. Minden gy e n- geség ből eredő 's igen fiatal kisasszonyokon létező félrenövések, a' mult évben itt hamar 's alaposan gyógyítottak. Erős b 's i d ű l t e b b görbülések jöven- dőben ugyancsak akkor fognak az orthopaedi osztály- ba félteteni, ha szőlők' részéről igen értelmes elszá- nást, és finom tekintetet várhatunk; mert ilyen csak kevés gyógyul; nem is javul mind — 's mellyik? azt csalhatatlanul elhatározni nem lehet. Görbült (buc- k o s) l á b o k legtökéletesebben gyógyultak 's gyógyulnak. Kivül lakók is ide járhatnak az orthopaedi gymnastiká-

ra. — A' díjak, a' két intézet' egybekötöttése által, ál- talában jutalmasabbak lesznek.

Levelek, mint ennek előtte, az orthopaedi intézet- hez, vagy Wittendorffer nevelő-intézetéhez bérmenten intézendők. Pest, april 5én 1838. 3)

2) Rohrmann és Schweigerd, cs. k. udvari könyvárosnál Bécsben épen most jelent meg, és Pesten Eggenberger J. és fia könyvkereskedésében meg- szereshető:

A' kis Geometra

A' terjedés-tudomány alap-elvei

irta Nagy Károly

28 kőre metszett táblával n. 12rét 1838. borítékba fűzve
1 for. p. p.

Épen ezen szerzőtől még megjelent:

Arithmetika n. Srét 1835. - - 1 fr. 40 kr. p. p.

Algebra n. Srét 1837. - - 1 - 40 - -

A' kis Számító n. 12rét 1837. - - - 40 - -

A' pesti vízáradás által szerencsétlenül teknek könyvüit minden felől ügyekeznek az emberiség baráti enyhíteni; illy nagylelkű kegyességet köszön Farkas Mihály pesti polgár aggteleki Bujánovics Sándornak, kitül félev előtt egyházat megvevén, annak árából hátra lévő 6000 váltó forintnyi adosságnak egy harmadát az az 2000 v. fűtöt elengedett, és a' többire nézve a' fizetési határidőt meghosszabítván, a' kamatokat is a' törvényes 6Cpentről négyre szállította; ha a' pesti károsultak között sokan lehetnének olly szerencsések, hogy illy nemes érzésü hitelezővel lenne dolgok, ugy hamarabb épülhetnének fel azon romok, mellyeknek terhei besökökkel igen feler- nek, légyen tehát nyilvános hálaadás ezen példát- adó nemes emberbarátnak.

Mellőzhellen az nekem, hogy hálaérzessel nyilván- nyosan megköszönjem tettes Pólya József doctor urnak kitüntetett tettleges emberi szeretetét: Ő volt az ki nekem 's férjemnek, és 15 lakosomnak uj életet nyújtott. mu t. hónap martius 14én a' rendkívüli Duna vízáradáskor. délután est 7 és $\frac{1}{4}$ nyolcz órákor, a' rémítő halál tor- kából kiszabadított: — mert már ugyanazon időpontban

József külvárosban öszteczában 1473ik szám alatt levő házban, kívül belől, 6 lábnyi magas vízben állott. — De azon felül még meg nem szűnt a tisztelt úr szives lenni, mert tulajdon lakásában vezetvén és ott engem és férjemet száraz tiszta belső és külső ruhával 's egyszóval minden 5 napig rendszeren ellatott: — hála köszönet illy ember szerető társnak. Pesten Kasza Katalin született Holler.

EBNER ISTVAN tisztelettel jelenti miszerint „Zrinyi” h e z c z i m z e t t vendégfogadóját, szilárd építése következtében, a legközelebb pusztított árvíz sem volt képes megrendíteni, elannyira, hogy még a legmagasb vizláskor tömve volt t. vendégekkel 's lakásikból kiszorított szerenesélenekkel, kik ott több napi biztos menedékre találtak; ennél fogvást tehát ott jövedőre is legbiztosb szállóhelyre 's szolgálatra találand minden t. cz. utazó. Pest, april 6án, 1838.

Ráczkevi m városban Sas vendégfogadó mellett a Duna parton alól van egy kőből épült eladó ház, mely áll 3 szobából, kamrából, 2 konyhából, pinczéből, és udvari kertből, 's vannak hozzá réti-és fünyilasok. Utasítást ad Sier János molaármester.

1) Budán az országuton a krétahegy alján (Kreudbruch) egy jó karban 's szép sétálló helyek közt levő mlt. Battyányi grófit illető nyári lakás 13 szobával, köztük öt kényesfa padlata, nagy konyhával, mellyben takaré-
tűzhely, (Sparheerd) 1 kávé-konyhával, 6 lóra istállóval, három kocsi fészterrel, nagy bor-'s fapinczével, az egész ház fölötti padlással, angol-'s gyümölcs-kerttel 's melegházzal együtt, kivevén a szőlőkertet, f. é. sz. György naptól félve kibérleendő. A' föltételek Pesten Fűrdő-utczában Pollak háznál a' komornoktul megtehatók. Pesten, april 6án 1838. 2)

1) Budán a' várbán egy erősen épült 's egészen ép uri ház, melly három utcára szolgál, minden kényelmet kielégíteni képes, 's 8 pCenttel jövedelmez, 20 ezer p gó fért szabad kézből eladó. Alkudhatni Külkey Henrik meghatalmazott ügyésszel, Pesten Szél-utczában 141 sz. a. 2)

 1) A' társasági ismeretes angol telivér mén Bhurtpore Pestena' köztelken hág 25 pengő for'ntért egy egy kanczát. Aláírhatni még néhány kanczát a' n. Casinoban, és a' köztelki felügyelőnél. A' t. cz. eddigi aláírók már küldhetik kanczáikat. 3)

1) ARVERESI HIRDET S. 5644. A' temesi kir. kamrai igazgatóság rendelkezéséből ezennel közhirül tétetik, hogy t. Csanád megyében fekvő Földvár nevű kamrai pusztának 2,730 ¹⁷⁶⁰/₁₇₆₀ holdból álló 1ső és 1,569 ⁴⁰⁰⁰/₁₇₆₀ holdnyi 2ik része, továbbá ugyan a' felebb nevezett megyében keblezett Kupa kamrai pusztának 1,620 ⁸⁰⁰⁰/₁₇₆₀ holdat magában foglaló 1ső része, három egymásutáni esztendőre, nevezetesen e' f. 1838 évi april. 24ik napjától következő 1841ik évi april. 24ik napjáig haszonbérbe, felsőbbi jóváhagyás fentartása mellett, árverés útján, a' legtöbbet gerőnek, az eddigi, a' pécskai kir. kamrai tisztartói hivatalnál fítható feltételek alatt fognak kiadatni, melly iránt tartandó nyilványos árverésnek határideje esztendei april. hónap 18ára határozatott, — Az árverés elmúltával; utóbbi ígélet el nem fogadtatik. Ezen árveréshez járuló kívánok, szokott bánatpénzzel, és a' megkívántató

cautióval ellátva a' kített napra a' pécskai kir. kamra tisztartói hivatal írószobájába, hol az árverés reggeli 9 órakor fog tartatni, ezennel meghívattatnak. Temesvár mart. 23án 1838. 3)

2) Alulírt szabadíték birtokosai az ujon föltalált gyapjamosási módnak, tisztelettel tudatják a' t. cz. gyapjutermesztőkkel: hogy az alább következő bizonyítvány szerint a' gyapjunak élő állatokon mosása iránt, vásáros-náményi íj. Eötvös Ignác b. tárnok 's a' t. ő excellentiája juhain, a' legkielegítőbb próba ment véghez, mellyből kivilágott: e' mosásmódnak kétségtelen kedvező 's legfőbb hasznu sikere nem csak a' gyapjutermesztésre, hanem fogyasztására nézve is, részint mivel ez által a' juhanyészto képes lesz minden faju juhait helyzet-különség nélkül, 's minden eddigi nehézség elhárításával, tisztára 's világos fehérre moshatni, 's így gyapjának a' jó mosással magasb árt szerezhetni; részint pedig, mivel a' bel-'s külföldi gyárnok e' kedvező helyzetnél fogvást annyival inkább sietend magyarországi gyapjut szerzeni, mivel ez annyira termékeny házában, hol az olly gyorsan haladó gyapjunemesítéssel világosfehér mosás és szorgalmas kezelés párosul, minden gyapjunemben válogathatásra találand. — Meggátolni akarólag mindazáltal minden visszélést 's károsulást, mit vinder gyapjamosók okozhatnának, kik még az alólírottak nevében is beferkeznek némelly magas uraságoknál minden t. cz. gyapjutermesztővel tudatni tartják szükségesnek alólírottak, hogy minden utazó megbizottjoknak bizonyító levéllel kell ellátva lennie; a' mosási egyezékek és szerek pedig csupán egyenesen velünk köthetők 's tőlünk kaphatók meg.

Stra'sser Fülöp és Hecksch Adolf (Lakásunk: Bálvány-utczában 223 sz. a. Burgman ház) *) Az igazságt kítüntetéseül ezennel bizonyítom, miszerint előttem 's több itteni tiszt előtt Hecksch Adolf ur ma busz darab külön kuru juhot saját találmányu vegyítékivel terhelt vízben, személyes fölügyelés alatt, hihetlen rövid időben hófehérré mosatott. A' gyapju tisztasága, mennyiben azt mostani vizes állapotjában megítélhetni, minden várakozást meghalad, a' ruganyosság 's gyapjualap semmit nem veszít 's az állat maga sokkal kevesebbet szenved, mint az itteni meleg mosásnál egyébkint lenni szokott; általánosan meg kell még jegyezni, miszerint sietve történt előkészület daczára, 's azon körülménynél fogvást, hogy be nem tanított emberekkel 's ki nem választott szurkos piszkos állatokon történt a' mosás e' proba olly meglepőleg kedvező sikerű volt, hogy én Hecksch Adolf urnak nagyban kivitt mosás-módjától is, valamint a' gyapjura ugy az állatok egészségére nézve is, legnagyobb hasznot biztosan várok. Ercsi mart. 28án 1838. Bucsanszky János, s. k. inspector. (P. H.) 2)

2) Luczernai lóhert, muhar magot 's valódi osek komlét jutalmasan kaphatni Kunewalder testvérek ákereskedésében Országuton 568 sz. a. 2)

2) BORÁRVERÉS. Zala megyében, Felső Kustányban sok hó, 's vizáradástól járhatlanókká lett utak miatt, a' 700 akó legjobb évbéli, badacsonyi borok 1838ki martz. 1jére határozott árverésére senkiseu jelenhetvén meg, 's árverés nem tartathatván, az említett 700 akó bor f. e. majus 10én fog az uradalmi pinczében, tüsténti készpénz fizetés mellett árverés útján eladatni. 3)